

श्री ५ को सरकार
कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिएबमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि ज्ञाशित गरिएको छ ।

२०३६ सालको ऐन नं. १६

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि तरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

आयकर ऐन, २०३१ लाई संशोधन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: आयकर ऐन, २०३१ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम "आयकर (दोस्रो संशोधन) ऐन, २०३६" रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. आयकर ऐन, २०३१ मा दफा १७क. थप: आयकर ऐन, २०३१ (यसपछि "मूल ऐन" भनिएको) को दफा १७ पछि देहायको दफा १७ क. थपिएको छ:-

"१७क. साना करदाताको कर निर्धारण: यस ऐनको अन्य दफाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि तोकिएको हदसम्मको आय हुने साना करदाताहरूको कर निर्धारण गर्ने तरिका र कार्यविधि तोकिएबमोजिम हुनेछ ।"

आधिकारिकता विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

३. मूल ऐनको दफा ३४ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ३४ को सट्टा देहायको दफा ३४ राखिएको छ:-

“३४. पुनः कारवाई गरी कर निर्धारण गर्ने अधिकार: (१) कर निर्धारण भई नसकदै सो कर निर्धारणसम्बन्धी कुनै कारवाई अनियमित हुन लागेको छ वा भएको छ भन्ने कुरा निर्देशकलाई प्राप्त सूचनाबाट विश्वसनीय देखिन आएमा स्पष्ट कारण खोली पर्चा खडा गरी निर्देशकले पुनः कारवाई गरी कर निर्धारण गर्न सम्बन्धित कर अधिकृतलाई निर्देशन दिन वा अन्य कुनै कर अधिकृतलाई सो काम गर्ने आ दिन सक्नेछ ।

(२) कर निर्धारण गर्दा कर अधिकृतले पालन गर्नु पर्ने कर निर्धारणसम्बन्धी कुनै कुरा पालन नगरी वा अनियमित गरी वा लापरवाही गरी करको दायित्व बढ्न गएको छ भन्ने कुराको करदाताको निवेदन कर निर्धारण आदेश प्राप्त भएको मितिले पैंतीसदिनभित्र परेमा र सो कुरा छानवीन गर्दा सत्य देखिन आएमा कारण खोली पर्चा खडा गरी निर्देशकले सो कर निर्धारण आदेश रद्द गरी पुनः कर निर्धारण गर्न आदेश दिन सक्नेछ । यसरी पुनः कर निर्धारण गर्ने आदेश दिएकोमा निर्देशकले सो कुराको सूचना तीनदिनभित्र श्री ५ को सरकारलाई दिनु पर्नेछ ।

तर कर निर्धारण आदेशउपर दफा ५७ बमोजिम पुनरावेदन परिसकेको अवस्थामा निर्देशकले यस उप-दफाबमोजिम आदेश दिन सक्ने छैन ।

(३) उप-दफा (२) बमोजिमको म्यादभित्र निवेदन दिन नसक्ने मनासिव कारण भएमा सोही म्यादभित्र स्पष्ट कारण खोली सम्बन्धित करदाताले निर्देशक-समक्ष थप म्यादको लागि निवेदन गर्न सक्नेछ । यसरी परेको निवेदनमा उल्लिखित कारण मनासिव देखेमा दफा ५७ बमोजिम पुनरावेदन परिसकेको रहेनछ निर्देशकले बढीमा अर्को तीसदिनसम्मको थप म्याद दिन सक्नेछ ।

(४) यस ऐन वा प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उप-दफा (२) बमोजिम निवेदन परी सोउपर अन्तिम निर्णय नभएसम्मको लागि दफा ३७ को उप-दफा (२) वा (३) बमोजिमको शुल्क लाग्ने छैन ।

(५) दफा ५७ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उप-दफा (२) बमोजिम निवेदन परी निर्देशकको आदेश अनुसार भएको पुनः कर निर्धारणउपर पुनरावेदन लाग्ने छैन ।

तर देहायको कुनै प्रश्नमा प्रत्यक्ष कानूनी त्रुटी भई निर्देशक वा निजले तोकेको अधिकृतले दिएको निर्णय पूर्ण वा आंशिक रूपमा उल्टिने देखी क्षेत्रीय अदालतले आफूसमक्ष पुनरावेदन गर्ने अनुमति दिएकोमा मात्र क्षेत्रीय अदालतमा पुनरावेदन लाग्नेछ:-

आधिकारिकता मुख्य विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (क) अधिकार क्षेत्रको प्रश्न,
- (ख) कानूनको व्याख्याको प्रश्न,
- (ग) बुझ्नु पर्ने प्रमाण नबुझ्नेको वा बुझ्ने नहुने प्रमाण बुझ्नेको प्रश्न, वा
- (घ) बाध्यात्मक रूपमा पालन गर्नु पर्ने कार्यविधिसम्बन्धी कानूनको उल्लंघन भएको भन्ने प्रश्न ।

४. मूल ऐनको दफा ५७ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ५७ मा देहायको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश थपिएको छ:-

“तर करदाताले दफा ३४ को उप-दफा (२) बमोजिम कर विभागमा निवेदन दिएमा सम्बन्धित कर अधिकृतको आदेशउपर राजस्व न्यायाधिकरणमा पुनरावेदन लाग्ने छैन ।”

लालमोहर सदर मिति:-२०३६।५।१४

आज्ञाले-

ध्रुववर सिंह थापा

श्री ५ को सरकारको सचिव

आधिकारिकता बुद्ध विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।